

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre 22.—P
Félévre ... 11.—P
Negyedévre 6.—P
Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi ..... 40.—P

A hírdetési díj mm-ként 50 fill. és előre fizetendő. Szöveg közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS“ ROVATTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST
VI., Csengery-u. 51
I. emelet, 7. ajtó
TELEFON: 118-898

Magyar kir. postatakaréptári csekszámlaszám: 38.990

Lapmegjelenés minden hónap 1-én és 15-én

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSZIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE, A VASÚTI VENDÉGLŐSÖK, A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA ÉS A BOR-, SÖR- ÉS ITALMÉRŐK ORSZÁGOS IPARTÁRSULATA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A BORÁRKALKULÁCIÓ

A magyar vendéglátóipar az utóbbi időben kénytelen-kelletlen bele kellett, hogy nyugodjon a borárkalkuláció megállapításának reá nézve hátrányos tételeibe, s mivel néhány héttel ezelőtt a borárakban bizonyos visszaesés állott be, ezt a kérdést nem akarta megbolygatni. Az ideai peronosporavészely hatása alatt azonban a bor termelői ára hirtelen olyan ug-rásszerű emelkedésen ment át, hogy a borár jelenlegi kalkulációs tételei egyszerre megdőlték.

De idejét múlt a kalkuláció sok egyéb tétele is, mert egy év leforgása alatt a bort terhelő kiadások általános felfelé emelkedő változásokon mentek keresztül. Ezek közül szinte elérhetetlen magasságba emelkedett a vasútig és a vasúttól házig való fuvarozása költsége, amelyet pedig a jelenlegi kalkulációba beleszámítani nem szabad. Emelkedtek a munkabérek, a kezelési költségek és az utóbbi időben az adótételek is. Itt tehát feltétlenül szükségesnek látszik az eddigi borárkalkuláció revideálása.

A termelői irányár a kalkuláció kommerszornál még ma is a 24 filléres alap, de még az árhivatal által külön engedélyhez kötött 32 filléres alap is, már régen nem fedti a beszerezhető bor átlagárát, úgyhogy a vendéglátóipar ma már alig találja meg a borárkalkulációnál a tényleg felmerülő rezsiköltségek fedezetét, nemhogy még bizonyos haszon is maradna. Márpedig ha a vendéglátóipar létalapját és adófizetői készségét és teljesítőképességét biztosítani akarjuk, ami nemcsak egyéni, szakmai vagy ipari érdek, hanem államérdek is, akkor ezen a téren sürgősen segíteni kell.

A vendéglátóipar ma ugyanis igen válságos időket él. Az égetett szeszesítalak előállítása és ellátása ma a minimumra csökkent, olyannyira, hogy

az ebből eredő bevétel és haszon szinte a semmivel egyenlő. A palack-szorellátás annyira összezsugorodott, hogy üzleti szempontból számításba sem jöhet. A hordósör minősége miatt a fogyasztás nagyrésztben visszaesett. Így tehát a vendéglátóipar teljesen a borfogyasztásra van utalva, ha tehát ilyen sem találja meg az üzleti számításait, akkor — sajnos — igen szomorú jövővöd vár főleg a kisemberekre, akiknek nem áll módjukban pótolni a teljesen kiesett hasznot. Miután, mint fent említettem, államháztartási szempontból sem lehet közömbös egyes adófizető rétegek elhullása, remélni lehet, hogy az árhivatal megértéssel fogadja a vendéglátóipar azon kérelmét, hogy az eddigi borárkalkulációs rendszert teljesen új alapokra fektesse és ezáltal lehetőséget nyújtson a vendéglátóiparnak arra, hogy eddigi az állammal és családjával szembeni kötelezettségeinek továbbra is teljes mértékben eleget tehessen.

A vendéglátóipar nem kér teljesíthetetlen dolgokat, de nem is akarja az árkalkuláció megváltoztatásával anyagi előnyét növelni. Pontosan csak annyi a kívánsága, hogy az őt terhelő rezsiköltségek és az élethez feltétlenül szükséges és szerény anyagi bázis fedezve legyen. Mivel a bor nem tekinthető közszükségleti cikknek, így főgabb lehetősége nyílik az árkérdés olyan megoldásának, amellyel úgy a termelő, mint a vendéglátóipar létezői meg vannak védve és az amúgy is kevés termés mérsékeltbb fogyasztás által arányosabban eioszlik és így biztosítja az évi szükségletet is.

A vendéglátóipar régi kívánságát kéri megvalósítani, mint ahogy minden áralapnak a beszerzési ár képezi a kalkulációs bázist, a borárnál is a lényeges beszerzési és számlával igazolható ár legyen az áralkuláció

alapja. A felszámítható költségek pedig a mindenkor igazolható kiadások lehessenek igazolt ügynöki jutalék is, amelyekbe benne foglaltassanak nemcsak a vasúti szállítási, hanem a bort terhelő minden szállítási és egyéb effektíve kifizetett kiadás és kezelési költség és így az ezekkel növelt végösszeghez legyen számítható az árhivatal által engedélyezett haszonkulcs. Természelesen a haszonkulcs is bizonyos változáson kellene, hogy átmenjen, mert hiszen, mint már rávilágítottam, az állalános rezszi- és adókölt-ségek emelkedése folytán a majdnem két évvel ezelőtt engedélyezett haszonkulcs sem időszerű többé.

A vendéglátóipar mindig bizalommal fordult az árhivatalhoz, mert ott az illetékes ügyosztályok megértő jóakarattal kezelték a vendéglátóipar kívánságait és minden esetben, amikor úgy látták, hogy egyes árkérdések rendezése a vendéglátóipar létezőkében szükségesek, úgy azok elől sohasem zárkóztak el. Most tehát, amikor a borárkalkuláció megváltoztatása ilyen nyomós indokok folytán nemcsak feltétlenül szükséges, hanem sürgős is, ismétellen a legnagyobb bizalommal fordulunk az árhivatalhoz és kérjük a régi megértést és jóakaratot irányunkban, hogy a vendéglátóiparosság továbbra is teljesíthesse kötelességeit és élethivatását.

Rj.

ÉDES MUST

megrendelhető

423-080

telefonszám alatt

NAPONTA HÁZHÓZ SZÁLLITVA

Kőbányai Borpincészet Rt.

Alapítottott 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd-utca 8.

Telefon: 148-462, 148-461

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében ajánlatot.

Két fontos rendelet

1. A vendéglátó üzemekben a zenélés korlátozása.

A Budapesti Közlöny szeptember 2-án közölte a m. kir. belügyminiszter 111.500/1944. B. M. számú következő rendeletét:

A közrend fokozottabb biztosítása érdekében a következőket rendelem el:

1. §.

(1.) A vendéglőkben, kávéházakban, kocsmaokban és más hasonló üzemekben (cukrászda, stb.) szabad ég alatt (kerthelyiségekben, terraszon, stb.) zenét szolgáltatni nem szabad. A vendéglátóüzem zárt helyiségében is csak olyan módon szabad zenét szolgáltatni, hogy a nyilvános közlekedésre szánt helyről feltűnően hallható ne legyen.

(2.) Az előbbi bekezdés alkalmazásában a zenélés bárminemű gépzene (rádió gramofon, stb.) egy tekintet alá esik.

2. §.

Amennyiben a eszékemény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és fizető napig terjedhető elzárással büntetendő, aki az 1. § rendelkezéseit megszegi, vagy kijátsza.

(2.) A pénzbüntetésre az 1928:X. tc. rendelkezései az irányadók.

(3.) A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságoknak, a rendőrség működési területén a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntetőbíróhatóságnak a hatáskörébe tartozik. Harmadfokon a belügyminiszter jár el.

2. A mulatók (bárok stb.) üzemének megszüntetése.

A hivatalos lap ugyanezen a hó 2-án közölte a m. kir. belügyminiszter 111.600/1944. B. M. számú alábbi rendeletét:

A közrend fokozottabb biztosítása érdekében a következőket rendelem:

1. §.

A mulatók (bárok stb.) engedélyesei kötelesek a rendőrhatalósági engedély alapján folytatott üzleteiket — további rendelkezésig — szüneteltetni.

A 2. § ugyanazokat a rendelkezéseket tartalmazza, mint az előző rendelet.

Mindkét rendelet szeptember hó 5-én lépett hatályba.

Beszámoló

a budapesti kereskedelmi és iparkamara területén 1943-ban megtartott mestervizsgákról

A mestervizsgára jelentkezettek számában az utóbbi 3 évben nagyobb eltérés nem mutatkozott. Míg 1941-ben 5309-en, 1942-ben 5175-en vizsgáltak, 1943-ban 5332 volt a vizsgázók száma, az emelkedés tehát az 1942. évvel szemben 157, az 1941. évvel szemben pedig 23. A szaporodás a kamarai kerület vidéki bizottságai előtt vizsgázottak számában jelentkezik. A fővárosban mestervizsgát lettek száma 1942-ben 3584 volt, 1943-ban pedig 3533, tehát 51 fővel maradt alatta az 1942. évnek. A vidéki bizottságok előtt vizsgázottak száma 1942-ben 1591 volt, 1943-ban 1799-et tett, vagyis az emelkedés 208. A fővárosban sikerrel, illetve sikertelenül vizsgázottak száma is a múlt évi szinten mozgott. Budapestben ugyanis az 1942-ben vizsgára jelentkezett 3584 közül 2909 (81.16%) eredménnyel, 675 (18.84%) sikertelenül vizsgázott, 1943-ban pedig a 3533 jelölt közül 2906 (82%) nyerte el a mesterlevelet, 627 (18%) pedig pótvizsgára utasított. A vidéken 1942-ben vizsgázott 1591 közül megfelelt 1402 (88.12%), nem felelt meg 189 (11.88%), az 1943-ban vizsgára bocsátott 1799 jelölt közül eredménnyel állotta ki a vizsgát 1543 (85.76%), vizsgautasított 256 (14.23%). Vidéki viszonylatban tehát 2.36%-kal romlott az eredménnyel vizsgázottak száma. Az átlagos bukás az egész kamarai kerületben, Budapestet is beleértve, 16.56%, ami elenyésző csekélységgel kedvezőbb az 1942. évi 16.69%-nál.

A sikertelen vizsgák aránylag nagy száma onnan ered, hogy a vizsgázók elsősorban elméleti vonalon nem ütnek meg az a minimális mértéket, amit a mestervizsgára jelentkezőktől nemcsak

el lehet, de el is kell várni. A mai idők iparosna nem állhat meg helyét a gazdasági életben, ha csupán iparának kivitelező részében tanult kielégítő jártasságot. A tervezést, az árszámítást és az ipari életet szabályozó ismeretekben való kellő felkészültség legalább is annyira fontos, mint a csak fizikai erőt kívánó gyakorlati munka. Ennek belátása vezette a törvényhozást akkor, amikor a mestervizsgát kötelezővé tette és a törvény végrehajtási utasításába az iparügyi miniszter a mestervizsga anyagába a tervezést, a költségvetéskészítést és az általános ismeretek tárgykörét szervesen beillesztette, szolgáltni kívánva ezzel az iparoság elméleti színvonalának emelését, az egyéni rátermettség fejlesztését, a gazdasági küzdelemben való biztos helytállást és a társadalmi életben a kézműves rend megbecsülését. A vendéglátóiparból Budapestben 90, vidéken 72 jelöltkezt vizsgára. A penziosi iparból nem volt jelentkező.

Ki bocsátja rendelkezésre a mestervizsgához szükséges munkaeszközöket? Az iparügyi miniszter 23.080/1944. számú rendeletével kimondotta, hogy a mestervizsgára bocsátott személyt nem lehet kötelezni, hogy a vizsgához szükséges munkaeszközöket magával hozza, illetőleg a saját eszközök hiánya miatt a vizsga letételében a vizsgázó nem akadályozható meg. A 30.000/1936. Ip. M. sz. 25. §-a kifejezetten előírja ugyanis a vizsgálat letételéhez szükséges munkaeszközöknek a vizsgálobizottság részéről történő használatra átengedését.

Ez nem jelenti azonban azt, hogy a vizsgázó a gyakorlati részhez szükséges nyersanyagot is a vizsgálobizottságtól kapja. A mestermunka elkészítéséhez szükséges nyersanyagot tehát a vizsgázónak magának kell hoznia.

Segédi szakbavágó gyakorlati idő igazolása

A kerületi előjárók értekezlete f. é. január 4. és 22-én tartott ülésében a segédi szakbavágó gyakorlati idő utólagos igazolása tárgyában a következőket állapította meg:

A budapesti nőiszabó stb. ipartestület a segédek szakbavágó gyakorlatának utólagos igazolása alkalmával követelt eljárás egységesítése tárgyában a polgármester úrhoz intézett és a 304.701/1943-XV. sz. alatt iktatott beadványában foglaltakkal kapcsolatban a kerületi előjárók értekezlete javaslatot tett.

A javaslatban többek között rámutatnak arra, hogy a szakbavágó gyakorlat utólagos igazolása, illetőleg annak a munkakönyvbe való utólagos bejegyzése tárgyában kiadott 111.981/1932. K. M. számú rendelet szerint, ha valamely segéd az ipartestületől kéri az igazolást, az az eltöltött időt a segédektől vezetett lajstromban és záradék alakjában a munkakönyvben csak abban az esetben igazolhatja, ha a kihágási eljárás folyamán vagy egyébként hozott bírói ítélet, továbbá, ha az Orsz. Társadalombiztosító Intézet részéről, kiállított s a nála történt bejelentést igazoló irat alapján a szakmában eltöltött idő kétségtelenül megállapítható.

Ha ilyen okirat nincsen, az ipartestület a kérelmet a saját véleményével együtt az elsőfokú iparhatóság elé terjeszti. Az iparhatóság úgy ebben az esetben, mint akkor, ha a kérelmet közvetlenül nála adták be, az 1884. XVII. t. c. 127. §-a alapján szabályszerűen közigazgatási eljárást folytat le, az ennek során előterjesztett bizonyíték mérlegelése alapján véghatározatot hoz a munkában eltöltött idő utólagos igazolása tárgyában.

A budapesti nőiszabó stb. ipartestületnek az a követelt gyakorlata tehát, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet igazoló iratát nem fogadja el a szakbavágó gyakorlat utólagos igazolásul, hanem ahhoz minden esetben kihágási bírói ítéletet, vagy közigazgatási eljárás lefolytatását is kívánja, a rendelet téves magyarázatán alapul. A rendelet tudniillik a szakbavágó gyakorlatnak az ipartestület által történő igazolásához nem kívánja mind a két emfített feltételt együttes, hanem csak vagylagosan bármelyik fentemlített előfeltételt fennforgását. A rendelet illetően magyarázatát alátámasztja a m. kir. kereskedelem- és közlekedéssügyi miniszter úrnak a 40.159/1037. K. K. M. sz. alatt a II. fokú iparhatósághoz intézett leirata, amelyben felhívja az iparhatóságokat, hogy „utasítsák a hatóságuk területén működő ipartestületeket, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet és a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete által kiállított bizonyítványok alapján a segédi szakbavágó gyakorlatlalt eltöltött időt a segédekről vezetett lajstromban és záradék alakjában a segéd munkakönyvében csak akkor igazolják, ha a bizonyítványok tartalma szerint az említett intézeteknél a be- és kijelentés a segédi szakbavágó gyakorlatnak az igazolását kérő által megjelölt kezdő és végpontja után legfeljebb nyolc nappal történt, valamint, ha az ipartestület rendelkezésére álló egyéb adatok a bizonyítvány adataival ellentétben nem állanak”.

A fentiek alapján a szakmában eltöltött idő utólagos igazolásánál közigazgatási eljárásra tehát csak akkor kerülhet sor, ha az eljárás az Országos Társadalombiztosító Intézet, Magánalkalmazottak Biztosító Intézete igazolása, vagy kihágási, vagy egyéb bírói ítélet hiányában az ipartestület hatáskörét meghaladja, vagy ha az igazolás iránti kérelem közvetlenül az iparhatóságnál nyújtották be.

Nem fogadható el tehát az ipartestület által sokszorosított, az I. fokú iparhatóságtól a közigazgatási eljárás lefolytatását kérő megkeresés szövege sem az előbb eladottakkal, továbbá azért sem, mert az ipartestület véleményét nem tartalmazza, holott ennek megadására az idézett rendelet szerint köteles lenne.

Értesítés a must erjesztéséhez szükséges fajesztő széküldéséhez

Értesítjük a szőlősgazdákat, hogy ez évben is termelünk eladásra fajesztőket. A fajesztővel való oltás a normális cukortartalmú, egészséges mustokra is jó hatással van, mert helyes erjedési folyamatot biztosítanak általa s az így erjesztett bor hamarabb tisztul, érik. A magas cukortartalmú, sűrített musttal javított, rothadt, penészes szőlőből sajtolt, kénezett, nyálkázott mustok helyes erjesztése pedig csak fajesztővel történhetik.

Nagyból hatás elérése végett szükséges az élesztőfajta célszerű megválasztása pl. aszújellegű, sűrített musttal javított, kénezett, rothadt szőlőből szüretelt mustra mindig a megfelelő élesztőfajtát kell használni, éppen ezért a rendelésnél meg kell írni:

1. a nevét és pontos címét;
2. milyen fajtájú és mennyi mustot óhajt felotlani;
3. rothadt-e a szőlő, kénezik-e a mustot s mennyi a hozzávetőleges cukortartalma az erjesztendő mustnak;
4. mikor lesz a szüret.

Saját érdekükben kérjük a szőlősgazdákat, hogy a felsorolt adatokat pontosan írják meg, mert ezen adatok birtokában tudja Intézetünk kiválasztani a legmegfelelőbb élesztőfajtát, nehogy megtörténjen az az eset, hogy kénezett mustot beoltanak olyan élesztővel, amely az aszú jól erjeszti ugyan, de nem tűri a kénesavat.

Az élesztő elkészítése hosszabb időt vesz igénybe, tehát azt szüret előtt 5—8 nappal kell előre kérni. Az Intézetünk által küldött élesztő száraz, hűvös helyen 2 hétig eláll, de felbontani nem szabad csak közvetlenül a használat előtt. Tehát célszerű minél előbb kérni az élesztőt, hogy kellő időben ottlegyen.

Az élesztő ára adagonként 7 P, postai szállítással együtt, a pénzt azonban kérjük előre beküldeni. Az Intézetben átvett adagokat 6 pengőbe számítjuk, tekintve, hogy azokat sem csomagolás, sem portó-költség nem terheli.

Megjegyzzük, hogy egy adag élesztővel annyi mustot is lehet kiereszteni, amennyit 1 hét alatt folytatatosan leszüretelnek, tovább használni már azt az adag élesztőt nem lehet, mert hatását elveszti.

Budapest, 1944. augusztus 24.

M. Kir. Ampelológiai Intézet igazgatósága

Budapest, II., Herman Ottó-u. 15.

Kártérítés a munkakönyv ki nem adása esetén. A budapesti központi járásbíróóság, mint munkajogi bíróság, egy konkrét esetben megállapította, hogy a munkakönyvet az alperes munkaadó elvesztette s ezért azt a munkavállaló felperesnek vissza nem szolgáltatatta. Minthogy eszerint a munkakönyv az alperes hibájából nem volt kiadható a felperesnek, a bíróság az alperes kártérítési felelősséget megállapította. A kártérítés mérvének megállapításánál a bíróság az állandó bírói gyakorlat értelmében a felperesnek járó kéltheti munkabért vette figyelembe.

Ugyanis, ha a munkavállaló munkakönyvét nem kapja meg, legalább két héten belül kárenyhítési kötelezettségénél fogva köteles új munkakönyvet vagy egy másodlatot kiváltani és a végtelenségig nem köteles a munkaadójának terhére várni az új munkakönyv megszerzésével.

Ezért a bíróság kéltheti időre járó munkabért állapított meg kártérítés címén. Egyben marasztalta az alperest az új munkakönyv kiváltása iránti költségek címén 5 pengőben. Ugyanis ennyire tehető az új munkakönyv megszerzésének költsége.

A BOR-, SÖR- ÉS ITALMÉRŐK ORSZ. IPARTÁRSULATA

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Elnök:

Reif János, II., Margit-kr. 60. Tel.: 157-411.

Társelnökök:

Wind János, VI., Eötvös-u. 41a. Tel.: 313-068
Dékány János, VII., Dob-u. 47. Tel.: 227-264.
Meteor-kávéház, VII., Erzsébet-kr. 44., külön termélen, mindmep. d. e. fél 12—13 óra között. Tel.: 220—824.

Értesítés.

Titkárunk légőszolgálatra folytán ipartársulatunk hivatalos órái d. e. 12-12-16l 13 óráig tartanak.

— Felhívjuk kartársaink figyelmét arra, hogy munkaközvetítőinket megszűntették és kartársaink alkalmazottságukat ezáltal csak a hatósági munkaközvetítő intézetnél vehetik.

Jár-e fizetés a légiriadó idejére?

A munkavállalók légiriadók alatti javadalmazása tekintetében a 29.247—1943. II. iparügyi miniszteri rendelet következő intézkedései mértékadóak:

A m. kir. minisztérium kívánatosnak tartja, hogy az ipari, kereskedelmi, bányászati és kohászati munkaadók az alkalmazásukban álló munkavállalók javadalmazásának és légvédelmi riasztás idejére való fizetése tekintetében az alábbiak szerint járjanak el:

1. Ha a munkavállaló a légítámadás következtében elrendelt riasztás miatt a rendes munkáját nem végezheti, a munkaadó — a második és harmadik bekezdéskorlátai között — a riasztás következtében elmulasztott munkaidőt a lehetőséghez képest úgy pótolhassa, hogy

a riasztás miatt a munkavállaló a javadalmazásban ne rövidüljön meg.

Ne kívánja meg a munkaadó az elmulasztott munkaidőt ama részének pótlását, amely napi nyolcórás műszakon belül a félórát, nyolc óránál hosszabb műszakon pedig az egy órát nem haladja meg. Az erre az időre eső teljes javadalmazást azonban — beleértve ebbe a jogszabály alapján járó bér- (fizetési) pótlékot is — fizesse meg.

Ennek megfelelő alkalmazásával járjon el a munkaadó abban az esetben is, ha a munkavállaló teljesítményében (szakmány-, akkordbérben, stb.) részesül.

A pótlás

A munkaadó az elmulasztott munkaidőnek az előbbi bekezdésben említett időtartamot meghaladó része pótlását csak annak a hétnek vagy az azt követő két hétnek egy, vagy több köznapján kívánhatja, amelyn a munkavállaló a riasztás következtében a munkaidejéből elmulasztott. Ezen az időtartamon belül is az elmulasztott munkaidő pótlását csak a fennálló jogszabályok (így különösen az üzlet, üzem vagy vállalat zárvatartásának ideje alatt való foglalkoztatás tilalmára vonatkozó, úgyszintén a gyermekek és a fiatalokraák éjjeli foglalkoztatását tiltó jogszabályok) korlátai között lehet megkívánni.

Este 21 órától reggel 5 óráig terjedő időben az elmulasztott munkaidőt pótolni nem lehet,

ha a munkavállaló egyébként csak napali munkát végez.

Ha a munkaadó az elmulasztott munkaidőt olyan keretek között pótolhatja, hogy az a hatályban levő jogszabályok értelmében túlmunkának minősül, az ilyen munkát a túlmunkára vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően kell díjazni.

Ha nem pótolhatja

Amennyiben a munkaadó — akár az egyébként fennálló jogszabályok korlátaira való tekintettel, akár más okból — a riasztás következtében elmulasztott

munkaidőnek második bekezdésében említett időtartamot meghaladó részét nem is pótolhatja, az elmulasztott munkaidőre eső javadalmazása nyolcvan százalékát — teljesítménybér (szakmány-, akkordbér, stb.) esetében az egy órára eső átlagos kereset alapbütételel — fizesse meg. Önként értődik, hogy ha jogszabály, szerződés, vagy a munkaadó vállalatában (üzemben, üzletében) kialakult gyakorlat (szokás) értelmében a munkavállalót az önhibáján kívül eső okból elmulasztott munkaidőre a teljes javadalmazás megilleti, a munkaadó a riasztás tartamára a teljes javadalmazást köteles megfizetni.

2. Ha a munkavállaló a rendes munkáját a légítámadás által veszélyeztetett munkahelyen a riasztás tartama alatt is továbbfolytatni köteles (az I. légóltalmi csoportba sorozott ipartelepek tekintetében: „üzemi helyén maradó személyek”), a munkaadó a munkavállalónak a riasztás tartama alatt végzett munkáját az erre az időre egyébként járó teljes javadalmazásnál harminc százalékkal magasabban díjazza.

3. Az olyan munkavállalót, aki a riasztás tartama alatt a munkaadó vállalatában az övőhelyen kívül személyes légvédelmi szolgálatot teljesít, úgy kell tekinteni, mintha a légítámadás által veszélyeztetett munkahelyen rendes munkáját végezné, ehhez képest az ilyen munkavállalónak a riasztás idejére járó javadalmazása tekintetében nem a 4730/1940. M. E. számú rendelet 10. §-ának (10) bekezdésében foglaltak, hanem a fenti 2. pontban foglaltak irányadók.

Házasság. Badoszics János vendégfogó, legutóbb a Kaposvári Nemzeti Kaszinó volt vendégfogó, házasságot kötött Scholtz Artúrné, szül. Wavrina Annával, egy hajóvállalat penztörzsének özvegyével.

Csak önálló iparos térhet át nem rokontermésűti képesítéshez kötött iparra. Az 1922. évi XII. tc. 24. §-a módot ad arra, hogy valamely képesítéshez kötött ipart önállóan gyakorló iparos az ipart más képesítéshez kötött iparral kibővíthesse, illetve mas képesítéshez kötött iparra áttérjen. A 44.830/1943. Ip. M. sz. elvi határozat kimondotta, hogy ez a rendelkezés csupán olyan személyekre vonatkozhat, akik iparukat valóban gyakorolják. Olyanokra, akik iparukat abbahagyták, vagy iparjogosítványuk hatályát veszítette, ez a rendelkezés nem alkalmazható. Nincs helye tehát az időzített törvényhely alkalmazásának, ha az új iparágra áttérő iparos előbbi iparának gyakorlásával az átterés előtt felhagyott.

Kecskeméti fejenkinti borfogasztása 1943-ban 38 liter. Kecskemét város fogyasztási adóhivatalának kimutatása szerint a borfogasztás évről-évre emelkedik 1943-ban Kecskeméten 33.509 hl bort fogyasztottak el. Ebből 19.851 hl-t a termelő és magánosok, 13.658 hl-t a vendéglátóiparban. A fejkvota, amely 1939-ben 32 liter tett ki, 1943-ban elérte a 38 litert.

Halálózás. Jármer Árpád, aki hosszú éveken át Bertha Gyula budapesti vendégfogó éntermék főpincére volt, e hó 4-én 43 éves korában rövid betegeskedése után meghalt. Az elhunyt a Vendégfogók és Koresmárosok Temetkezési Egyesületnek volt tagja.

A „Fog.dó-Magyar
Vendéglő”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A koresmaipar
érdekeit képviselő
szaklap

Borpiac. Az utolsó hetekben a megszárlódult borpiacra bizonyos enyhülés tapasztalható — írja a Borászati Lapok. Az enyhülés okait a spekulációs (?) kereskedelem realizálásában kell elsősorban keresni, másrészt abban a körülményben is, hogy a peronoszpórákarakok kapcsán terjesztett korábbi lesújtó hírekkel szemben a termelőhelyekről valamivel barátságosabb jelentések érkeznek a termésmennyiséget illetően. Ennek dacára az Alföldön 34—35 filléren alól vásárolni kommerszborokat nem igen lehet. A gazdák inkább még ennél magasabb árakat kérnek és a legtöbb helyen kapnak is. A **borüzletek létrejöttét azonban erősen befolyásolják a szállítási korlátozások.**

Sopronban a borpiacra nagy a kereslet, kínálat semmi. **Balatonfüreden** a borkereslet élénk, kínálat teljesen megszünt. **Tapolca.** A borkereslet megélénkült, árak tartottak és lényegesen emelkedtek. A szokványos minőségborért 6.50 P körüli árakat kérnek. **Kerekegyháza**n a borpiacra a kereslet élénkül. A gazdák 36—40 fillért kérnek Mall. úrfokonként **Bácsalmás** a borárak 34 fillér körül alakultak ki. **Abasár.** A borárak emelkedtek, a gazdák az eladási tartózkodnak. **Lóminőségű borokért** 5—6 pengőt fizetnek.

Heti szünnap Egerben. Az Eger és Vidéke Ipartestület Vendéglős Szakosztálya egyhangú határozattal kimondta, hogy a vendéglátóüzemeket hetenként egyszer nem nyitják ki, hogy a személyzet is szabadsághoz jusson.

Mezei városban, annak központjában egy igen jömeneteli

KORCSMA

amely vendéglőnek is alkalmas, egy nagyforgalmú mozaik szemben, **nagy italjoggyalással,** más vállalkozás miatt eladó.

Cím megtudható a **Fogadó** kiadóhivatalában.

Törlik az adót, a megemésült házak után. Az eddig fennálló jogszabályok szerint a lakatlama vált épületek után kört házadó törlesztés az igény beállítását számított 15 napon belül kellett kérni a m. kir. adóhivataltól. Budapestben pedig az adófelügyelőségől. A bombakárosult háztulajdonosok azonban sok esetben, rajtuk kívül álló okokból akadályozva vannak abban, hogy adótörlesztés iránti kérelmüket az előirt időbeha benyújthassák. Ezért a pénzügyminiszter elrendelte, hogy az ellenséges légütemadások következtében megemésült vagy megrongált épületek után előirt házadó a háztulajdonos bejelentésének hiányában is töröljék. A bombakárosult háztulajdonosok elkésztetlen érkezett törlesztés kérvényeit a m. kir. adóhivatalok és adófelügyelőségek szintén tartoznak elbírálni és a házadót a megemésült, vagy megrongálódás napjától eltörölni.

A zenészerzői jogdíj. Lapunk mostani számában közöljük a m. kir. belügyminiszternek 111.500/1944. B. M. számú rendeletét a zenélés korlátozásáról a vendéglátóüzemekben. Felhívjuk azokat a kartszereket, akik e rendelet értelmében szüneteltették a zenélést, ezt ajánlott levelezőlapon jelentsék a Magyar Szóvirók, Zenészerzők és Zeneműkiadók Szövetkezetének. Ha nincs zene, jogdíjat sem kell fizetni.

Megszüntették a rögzített adók rendszerét. Más esztendőben július végéig mindegyik állami adóhivatalt elkészült a vagyon- és jövedelemadók kivételével. Most azonban új rendelkezés jelent meg, amely kisé meg hosszabbítja az adókivetések munkáját, Ed-dig ugyanis gyakorlatban volt az úgynevezett rögzített adó, amelyet nem kellett felülvizsgálni és évről-évre kivethette a hatóság a régi összegben. Az új miniszteri rendelet teljesen megszüntette a rögzített adók rendszerét és utasította az illetékes hatóságokat, hogy tüzetes és új vizsgálat alapján állapítsák meg a jövedelem- és vagyonadóalapot s így vessék ki az erre az évre fizetendő jövedelem- és kereseti adót. Az állami adóhivatalok természetesen már hozzáfogtak a munkához. Az új kivétel igen nagy munkát jelent, hiszen a tételek zsejt kell megvizsgálni. Az adóhivatalok még e hónapban befejezik a munkát, addig elkészülhetnek mind az új adatok felvételével, mind pedig a kivizsgálással. Tehát ezentúl mindenki tartozik adóbevallást beadni.

A légtalmi elcsőtítés. Az újabb kiadott honvédelmi miniszteri rendelet szerint a magánvilágítás elcsőtítését az ország egész területén 1944. évi szeptember hó 15-étől szeptember hó 24-éig 20 órákor, szeptember 25-étől október hó 1-éig 19 óra 45 perckor kell végrehajtani. Az elcsőtítés ezen idő alatt pedig hajnali 6 óráig tart.

A bombakárosult vendéglátóiparosok segélyalapjára újabbán befolyt Marx Viktor pályaudvari vendéglőstől, Csap 200.— P. Kúleth Richard, Csillaghegy 10.— P. Szentendrei járásból Spáth János elnök Dunabogdány gyűjtése, Papp Ferenc Visegrád, Benecsi István Kisoroszi 20—20 pengő, öv. Deckert Józsefné Tali 36.— P. Rónafalvi György Kisoroszi, Gräff Károly 10—10 pengő, Spáth János, ifj. Lescinszky András, Lang József, De Lacasse Józsefné, Ott Andrasné, Knab Ferenc, Pendl Antal Dunabogdányból 5—5 pengő, Fleckenstein Márton Dunabogdány 6.— P. Niedermüller Béla, Neiser Nándor, Nadler Mihály, öv. Friedrich István, Bergmann István, Meszárek Imre Visegrád 5—5 pengő, Scheibl József, Papp Feri Visegrád 3—3 pengő, Ménkö István, Liptai Lajos, Brada János, öv. Keszler Józsefné, Bodaki László, Kintnab Sándorné Tahitótól 5—5 pengő, összesen 197.— pengő. Csillaghegy—Békas-mgyeren Kölleth Richard gyűjtése: Leszköczy János, Velei Nándor, Gráner Kálmán, Csillaghegy Árpádfürdő 15.— pengő, Schreier Frigyesné, Spitzer Ferenc, Szenie Lászlóné, Zurnáth Lőrinc, Bösinger József, öv. Karneval Lőrinc, Frühling Jozsefné, Wolfram Sándorné, Farkas Ferenc, Fülld Rezső, Csues Lajos Csillaghegy 10—10 pengő, Bösinger Márton, Milinger Mátvásné, Kretz Tamás, Milinger József, Hohl József, öv. Koller Mártonné, Schifferer Márton, Békásmgyer 10—10 pengő, összesen 265.— pengő. Nemeth István Tapolca gyűjtése, Forintos Ferenc, Domonkos Lajos, öv. v. Burján Imréné, Nemeth István Tapolca 50—50 pengő, öv. Nemeth Imréné, Varju József, Slunof Menyhértné, öv. Gömbös Józsefné, vitéz Hatvani János Tapolca 20—20 pengő, Beke Károly, Öer Béla Tapolca 10—10 pengő, összesen 370.— pengő.

Az árakulak ellenőrzésének újabb szabályozásáról jelent meg a folyó hó elsején hatályba lépett új rendelet, amelynek száma 3130/1944. M. E. A rendelet szerint az áraknak, továbbá az ipari és más hasonló munka és szolgáltatás díjának megállapítása és ellenőrzése, valamint az ezzel kapcsolatos intézkedések megtétele a rendelet hatálybalépésétől kezdve az arkorománybirtos hatáskörébe tartozik. A munkabérek megállapításánál az illetékes miniszter irányítása mellett jár el. Az arkorománybirtos hatáskörébe vonatkozólag egyebéknél a 229/1938. M. R. sz. rendelet és a kiegészítő rendelkezés az irányadók. Az arkorománybirtos a közéletiügyi miniszter felügyelete alatt működik.

Penzióban vagy ehhez hasonló üzemben, több nyelveket beszélő úrnő

vezető-állást

keres. - Cím megtudható a kiadóhivatalban

Megjelent a
VENDÉGLÁTÓIPARI TUDNIVALÓK

IV. kötet, törvények, rendeletek, bírósági és egyéb ipari megállapítások gyűjteménye. — Ára 20 pengő. — Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Fornády Elemér—dr. Zombory Bertalan:
A BOR KEZELESE és a
BORTÖRVÉNY MAGYARÁZATA
című szakkönyv kapható a kiadóban.
Ára 6.40 pengő.

GYÖNGYÖS—VISONTA VIDÉKI BOR-szükségletét a legelőnyösebben beszerzi Gyöngyösi András borteremelő bor- és szeszárú ügynöksége, Gyöngyös, Eperkert-utca 25. szám. Postafiók 156. — Saját érdekében kérjen árajánlatot.

Bor- és szeszital ügynökség, Kecskemét

HAJNAL IMRE,
Budai-utca 19

FEJÉRVÁRI MIHÁLY BORKÖZVETÍTŐ

Budapest, VI., Teréz-körút 23.
Telefon: 327-855.

A Kristály-vizet

forgalomba hozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata.
Telefon: 156-080.

**SOLTSZENTIMREI, FÜLÖPSZÁLLÁSI
és SZABADSZÁLLÁSI**

bor és pálinka

vételés és eladását közvetítem
KERTÉSZ FERENC, Uzovics-telep. Tel.: 2.

Varga Károly

törvsz. ált. bej. cég. Gyümölcs- és boradásvételi közvetítő iroda, Gyöngyös, Róka-utca 7. Postafiók: 32.

**Kecskeméti
Mintapince és
Kereskedelmi kft.
KECSKEMÉT, Széchenyi-u. 2**